

ZALOŽENÍ RODINY

Ukončení školy a oslavy ve zmatené době

Hitlerův příchod v březnu 1938 radikálně změnil náš život. Nejprve se musel každý, kdo nesympatizoval s novým režimem, rozhodnout, nakolik svůj postoj chce dát najevo. Při vstupu německých jednotek jsme s přáteli z okruhu rakouských patriotů nezvedli vztyčenou paži v hitlerovském pozdravu. S nezájmem a lhostejností, s unuděným výrazem jsme byli přítomni té chvástavé silácké podívané. Taková forma pasivity ještě jen tak tak prošla. Nikdo nás neudal ani na nás nedotíral, ale zcela bez rizika to nebylo.

To je patrné i z toho, že vzorné katolické zařízení Sacré Coeur nacisté jednoduše zrušili, právě když se začínalo s intenzivní přípravou na maturity. V maturitním roce jsem už nemohla být v internátě, tato možnost nadále neexistovala.

Řádové sestry byly rozehnány, nějakou dobu mohly ještě bydlet v kněžském domě, pak byly zlovolně přiděleny jinam. Některé se dostaly do Říma, jiné to zaválo do Budapešti. Ředitelka byla jednou z prvních, kdo musel školu opustit. Další profesorky byly vyměněny, jen několik málo jich zůstalo, a sice ty, které se shodly s novým režimem.

Teprve po válce se z vyšší dívčí školy stalo zase gymnázium, některé profesorky se vrátily a pokračovaly ve velké tradici Sacré Coeur.

Dnes je tam biskupský internát, protože sestry nemají následovnice a ty zbylé už dávno nemohou vést ve vlastní režii nákladný školní provoz. Mám dosud dobré kontakty jak se Sacré Coeur, tak s klášterem v Bregenzu Riedenburg, kde jsem ke své velké radosti po letech našla mnohé sestry ze Štýrského Hradce. Matku Salmovou a Maierovou jsem pravidelně navštěvovala, obě v Bregenzu zemřely.

Abych osvěžila staré vzpomínky a udržovala přátelství, jezdila jsem do Riedenburgu vždy 8. prosince na svátek Početí Panny Marie (největší svátek pro nás, Mariiny děti). Bohužel tam mají stejné starosti s dorostem jako sestry v Hradci, rededikace v biskupskou školu se však dosud přes značné snahy nepodařila. Diecéze nemá zájem, biskupové Klaus Küng a Elmar Fischer reagovali více než zdrženlivě – jistě také z obavy z předpokládané finanční zátěže. Sacré Coeur Riedenburg tedy zůstává nadále privátní školou patřící řádu a bohudík je to velmi uznávaná a dobrá škola.

Roku 1939 jsem ve Štýrském Hradci odmaturovala s vyznamenáním. Všechno běželo bezvadně, jen s matematikou jsem měla mírné starosti. Ale i tu se našel anděl zachránce. Našeho starého matematikáře nechali nacisté na pokoji, přestože byl pro svou příslušnost k vlastencům, „Vaterländischen“, extrémně ohrožen. Ale byl silně postižen obrnou a přísluhovači nacistů se ho ani nedotkli. U maturity procházel sem a tam jako dozor, podíval se mi do sešitu a zašeptal cosi jako sinus a cosinus – a ta zázračná formule mi zachránila vyznamenání. Tím měla má školní dráha, tolik zatížená problémy a starostmi, přece jen šťastný konec.

To se ovšem muselo oslavit! Mnoho mých přátel bydlelo ve Vídni – především Berger-Waldeneggovi a Doblhoffovi z otcovy strany – a svůj školní úspěch jsem chtěla slavit

Těsné sepětí se školou Sacré Coeur Riedenburg

právě tam a právě s nimi. K tomu jsem ale potřebovala matčino svolení, a tak jsem si vymyslela malou lest. Jako záminka posloužil jakýsi rychlokurz psaní na stroji a stenografie, o jehož nutnosti se mi maminku podařilo přesvědčit. Jestli přistoupila na moje argumenty a myslela si svoje, nechala se omotat kolem prstu anebo mi nechtěla kazit léto, to jsem se nikdy nedověděla. Asi by se taky při té otázce jen mdle usmála.

A tak jsem v létě 1939 jela do Vídně. Ve Weißově obchodní škole jsem hravě absolvovala zmíněný osudový kurz, lehkou půldenní činnost se závěrečným certifikátem, který

*„Landjahr“,
pro dívky
povinný rok
na venkově,
Köfering
poblíž Řezna
1939*

se mi později velice hodil. Odpoledne patřila nám! Jedna z kamarádek už směla řídit auto – obly a elegantní Steyr –, což nám umožňovalo podnikat skvělé výlety a navštěvovat různé společenské party v okruhu dalších našich známých. To vše na pozadí blížící se světové katastrofy.

Veselý a bezstarostný čas brzy skončil. Počátkem srpna jsem se vrátila domů a nálada se horšila den ode dne. Hitlerovy válečné přípravy už se nedaly přehlédnout – a já se musela chystat na nedávno zavedený povinný rok na vesnici, takzvaný Landjahr, což pro dívky znamenalo rok prací v zemědělství.